

Kvalitet av tannfyllinger i Norge og Danmark

KVIT-prosjektene dreier seg om å følge opp fyllinger som legges i permanente tenner hos barn og ungdom. Kvit står for «Kvalitetsutvikling i tannhelsetjenesten». Prosjektene har en dansk og en norsk seksjon som bygger på samme grunnidé, men som er uavhengige av hverandre. Ideen om å systematisk følge opp fyllinger som ble lagt i den utøvende tannhelsetjenesten oppsto for åtte- ni år siden da professorene Anne Bjørg Tveit og Ivar Espelid (Universitetet i Bergen, senere i Oslo) hadde et forskningsopphold hos lektor Vibeke Qvist ved Københavns universitet. Hun har lenge arbeidet med klinisk oppfølging og vurdering av tannfyllinger, og er nå også involvert i et stort amerikansk forskningsnettverk for praksisbasert odontologisk forskning.

Fyllinger lagt som del av den ordinære kliniske virksomheten i barne- og ungdomstannpleien ble registrert og fulgt opp over fire år. Til sammen dreier det seg om over 4000 fyllinger i Norge og 2700 i Danmark på omtrent 1900 pasienter i hvert av landene. I Norge omfatter prosjektet to distrikter i den offentlige tannhelsetjenesten i Hordaland, der 27 tannleger har deltatt. I Danmark gjelder det kommunene Hvidovre, Hillerød, Hørsholm og Gladsaxe, som har involvert 33 tannleger i prosjektet.

Det har vært seks samlinger mellom danske og norske prosjektmedarbeidere de siste årene. Det siste møtet fant sted i Øystese i Hardanger den 27. og 28. august med cirka 50 deltakere fra de to landene. Her ble det utvekslet

Sentrale aktører i Kvit-prosjektet: Fra venstre: Anne Bjørg Tveit (norsk prosjektleder); Ivar Espelid, begge fra Universitetet i Oslo; Torunn Gaarden og Inge Magnus Bruvik fra Den offentlige tannhelsetjenesten i Hordaland; Mette Nabe-Nielsen (bakerst) og Dorthe Nordlunde Geissler, begge fra Hillerød kommunale tandpleje; Simen Vidnes-Kopperud (stipendiat i den norske delen av prosjektet); Vibeke Qvist (dansk prosjektleder) fra Københavns universitet.

erfaringer og diskutert utfordringer med slike prosjekter, som involverer mange i den kliniske hverdagen.

Stipendiat Simen Vidnes-Kopperud skal nå se på den norske delen av dataene, blant annet i samarbeid med statistiker fra København. Det er mange problemstillinger i forbindelse med å sammenstille og vurdere den store mengden data fra kliniske oppfølgninger av denne typen.

Det er for tidlig å trekke konklusjoner om ulike materialer og prosedyrer, men enkelte trekk er tydelig ulike mel-

lom Danmark og Norge. For eksempel er det større andel av amalgamfyllinger i Danmark enn i Norge, og i Norge er det brukt relativt flere boks- eller skålpåprepareringer enn i Danmark, der mer «klassisk» kavitetsutforming dominerer. Det norske materialet omfatter kun klasse II-fyllinger, mens i Danmark er det inkludert både klasse I og II-fyllinger.

Tekst og foto: Nils Roar Gjerdet